

Výroční zpráva za rok 2011

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří

Obsah

- 1. Poslání Ekologického centra Most pro Krušnohoří**
- 2. Místo působení**
- 3. Přehled služeb**
 - 3.1 Monitoring kvality ovzduší a průtoků vody
 - 3.2 Komunikace s průmyslem
 - 3.3 Osvětová činnost
 - 3.3.1 Tiskové zprávy
 - 3.3.2 Zpravodaj
 - 3.3.3 Výukové programy
 - 3.3.4 Půjčování knih a videokazet, prodej publikací
 - 3.3.5 Odborné semináře
 - 3.3.6 Zelené zprávy
 - 3.3.7 Soutěže
 - 3.4 Ekoporadenská činnost
 - 3.4.1 Nástroje
 - 3.4.2 Dotazy
 - 3.4.3 Stížnosti
 - 3.4.4 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb
 - 3.5 Ostatní činnosti a aktivity
- 4. Nejdůležitější události v roce 2011**
- 5. Rok 2011 v číslech**
- 6. Partnerství a regionální spolupráce**
 - 6.1 Síť ekologických poraden České republiky
 - 6.2 Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge
 - 6.3 Hospodářská a sociální rada Mostecká
- 7. Zapojení do výzkumu**
- 8. Financování**

1. Poslání Ekologického centra Most pro Krušnohoří

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří (dále jen ECM) funguje jako veřejné informační středisko o životním prostředí od 3.července 2000. Dne 2. října 2006 rozšířilo svoji působnost do Středočeského kraje založením Ekologického centra Kralupy nad Vltavou. Obě ekocentra jsou samostatným odborným útvarům Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s.

Posláním ECM je:

- zajišťovat aktivní přístup k informacím o životním prostředí
- vytvářet platformu pro výměnu názorů a odbourávat pomyslné komunikační bariéry mezi veřejností, orgány veřejné správy a průmyslovými podniky v problematice ochrany životního prostředí
- napomáhat přenosu informací v případě mimořádných situací majících charakter ekologických škod a havárií
- přispívat vlastními projekty k rozšíření nabídky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- poskytovat dostupné bezplatné poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí a ekospotřebitelství pro širokou veřejnost
- podílet se na řešení přeshraničních problémů v rámci Euroregionu Krušnohoří/Erzgebirge

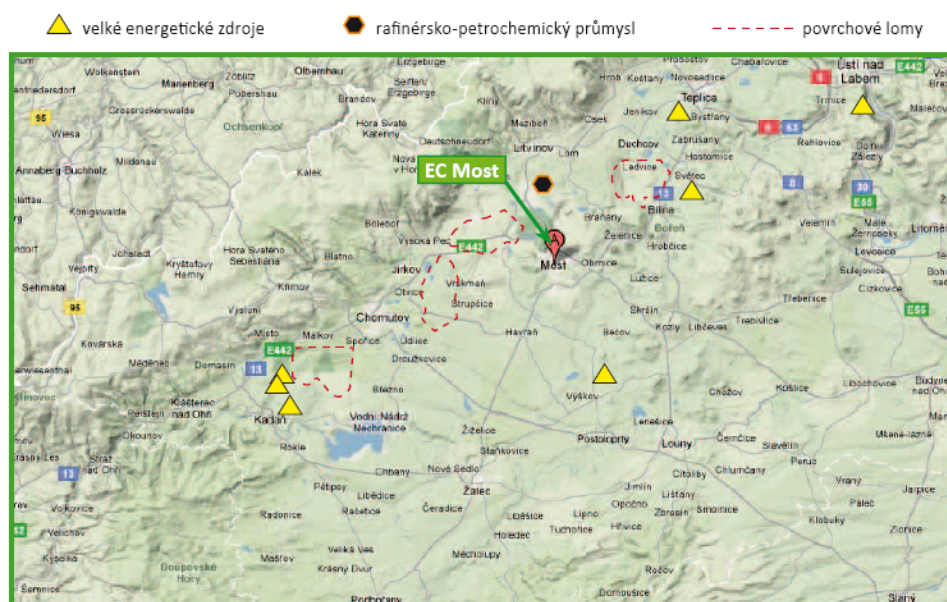
ECM by mělo a také je příkladem otevřené komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností, včetně sdělovacích prostředků a nevládních organizací.

2. Místo působení

ECM sídlí v budově Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. v Mostě. V oblasti jeho působení se nachází 7 velkých energetických zdrojů, rafinérsko-petrochemický průmysl a 4 povrchové lomy hnědého uhlí.

Proto se ECM svými aktivitami zejména zaměřuje na problematiku monitoringu a ochrany životního prostředí v této oblasti. V regionu došlo díky novým technologiím spalování uhlí a odsíření spalin k významnému zlepšení stavu ovzduší, ale přesto region stále patří mezi nejvíce imisně zatížené regiony České republiky.

3. Přehled služeb

3.1 Monitoring kvality ovzduší a průtoků vody

Mezi hlavní činnosti ECM patří sledování aktuální imisní situace. Od roku 2000 má ECM online přístup k měřicím stanicím v regionech Most, Chomutov, Teplice a Louny.

Měřicí stanice:

- stacionární měřicí stanice na území Mostecka, Chomutovska, Teplicka a Lounska

Provozovatelé měřicích stanic a současně poskytovatelé dat jsou:

- Český hydrometeorologický ústav
- Zdravotní ústav Most, Teplice
- ČEZ, a.s.

V současné době je v provozu následujících 14 měřicích stanic:

měřicí stanice	provozovatel	stav
Chomutov ZÚ	Zdravotní ústav Chomutov	stanice zrušena
Chomutov ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Měděnec	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Tušimice	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Fláje	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena
Most ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Most ZÚ	Zdravotní ústav Most	stanice v provozu
Rudolice	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Litvínov	Zdravotní ústav Most	stanice v provozu
Lom	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Meziboří	Zdravotní ústav Most	stanice zrušena
Bílina	Zdravotní ústav Teplice	stanice zrušena
Teplice ZÚ	Zdravotní ústav Teplice	stanice v provozu
Krupka	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Teplice ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Všechlapy	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena
Blažim	ČEZ	stanice v provozu
Počerady	ČEZ	stanice v provozu
Výškov	ČEZ	stanice v provozu
Louny	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena

Sledované veličiny:

- SO₂, NO₂, NO, NO_x, H₂S, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, aromatické uhlovodíky, směr a rychlost větru, rozptylové podmínky, biometeorologická předpověď

Rozsah měřených veličin se na každé měřicí stanici liší. Největší rozsah měření provádějí stanice ČHMÚ; naopak na měřicích stanicích ČEZ, a.s. je sledována pouze hodnota PM₁₀.

Četnost stahování dat:

- každé 3 hodiny, v případě překročení limitů škodlivin v ovzduší frekvence každou hodinu. Výsledky jsou současně aktualizovány na internetových stránkách ECM

Výstupy ze zpracování dat:

- průměrné hodinové, denní, týdenní a měsíční koncentrace škodlivin v ovzduší - publikovány v grafické podobě na webových stránkách ECM
- průměrné denní a týdenní koncentrace škodlivin v ovzduší v tabulkové podobě - zasílány organizacím a médiím
- měsíční a roční zprávy o kvalitě ovzduší, rozptylových podmínkách atd., včetně komentářů - publikovány na webových stránkách ECM

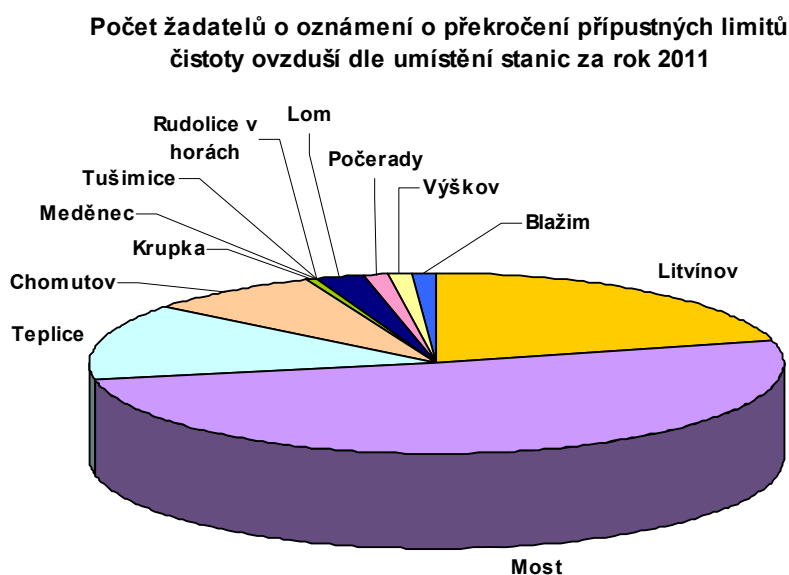
Vedle uveřejnění imisní situace v grafické podobě na webové stránce ECM jsou aktuální hodnoty znečištění ovzduší současně prezentovány formou tzv. indexů kvality ovzduší, které jsou pro veřejnost snadno pochopitelné (barevné zobrazení jednotlivých stavů kvality ovzduší).

Informace o aktuální imisní situaci jsou poskytovány především telefonicky; k dispozici je **bezplatná linka Zelený telefon 800 195 342**. O aktuální informace o stavu ovzduší se zajímají občané a především mateřské a základní školy. Mimo informace o stavu ovzduší dostává veřejnost i doporučení pro rizikové skupiny v případě zvýšení koncentrace škodlivin.

Imisní data z mosteckých stanic jsou každý týden vyhodnocována a v podobě tabulky s krátkým slovním komentářem zasílána Deníku Mostecká, Homéru. V případě překročení přípustných limitů je informace zveřejněna na webových stránkách ECM a jsou operativně informována média, odbor životního prostředí Statutárního města Mostu a Městského úřadu v Teplicích, Rádio Most a také veřejnost, která projevila zájem být informována elektronickou cestou.

Ke dni 31.12.2011 bylo registrováno celkem 159 žadatelů, kteří si přejí být elektronickou cestou informováni v případě překročení zvláštních imisních limitů na jimi vybrané stanici či stanicích.

Největší počet zájemců je z Mostu (91), Litvínova (37) a Teplic (24), jak je patrné z následujícího grafu.

Informace o stavu ovzduší a případně vyhlášení signálů upozornění a regulace je uveřejněna na webových stránkách ECM.

Vedle aktuální imisní situace ECM vyhodnocuje i dlouhodobé trendy vývoje znečištění. O toto hodnocení mají zájem městské úřady a průmyslové podniky.

ECM provádí také zpětné vyhodnocení čistoty ovzduší za rok či uplynulý měsíc. Pro každou škodlivinu je vytvořen jednak graf s průběhem denních průměrných hodnot, jednak graf s průběhem půlhodinových průměrných hodnot, u nichž bylo navíc provedeno statistické vyhodnocení četností překročení 24hodinových limitů.

Novelizací tzv. smogové vyhlášky č. 553/2002 Sb., která stanovuje zvláštní imisní limity pro znečišťující látky oxid dusičitý, oxid siřičitý a přízemní ozón, byl v 11/2009 stanoven zvláštní imisní limit pro jemné prachové částice PM₁₀.

V prosinci roku 2010 byl poprvé v historii České republiky vyhlášen signál upozornění a také regulace a to pro suspendované částice PM₁₀. Vzhledem k tomu, že signál regulace již nebyl vyhlášen v Ústeckém kraji po dlouhou dobu, zaznamenalo ECM značný zájem médií i veřejnosti o tuto událost a stejně tomu bylo i v průběhu roku 2011, kdy proběhlo celkem 5 epizod vyhlášení signálů upozornění, v rámci kterých byly vyhlášeny 3 x signály regulace.

Prostřednictvím společnosti Povodí Ohře, státní podnik má ECM přístup k datům o aktuálních průtocích na vybraných profilech řeky Bíliny. Data jsou ECM zpracována do grafické podoby a publikována na webových stránkách.

3.2 Komunikace s průmyslem

Mezi nejvýznamnější zdroje znečištění ovzduší už zdaleka nepatří pouze průmysl a energetika. Ukazuje se, že podíl vlivu dopravy a lokálních topenišť vzrůstá, na rozdíl od vlivu velkých a středních zdrojů znečištění, které prošly ekologizací a na které jsou kladeny čím dál tím přísnější požadavky. Blízkost rafinérie a chemických podniků má ve vztahu k ovzduší svá specifika. Proto ECM zpřístupňuje informace o nestandardních událostech v těchto podnicích nejširší veřejnosti bezprostředně poté, co k podobné události dojde. Informace jsou operativně uveřejněny na webových stránkách ECM a slouží ekoporadcům jako jeden z podkladů pro informování obyvatel, případně při řešení stížností. ECM komunikuje s dispečinkou průmyslových podniků, využívá online data z měřicích stanic čistoty ovzduší a v případě potřeby může na místo vyslat vlastní mobilní monitorovací jednotku - mobilní měřicí vůz HORIBA.

O nestandardních událostech je rovněž informována saská strana. ECM tak zastává významnou roli v přeshraničním informování o životním prostředí.

V roce 2011 ECM informovalo veřejnost celkem o 243 nestandardních událostech.

3.3 Osvětová činnost

3.3.1 Tiskové zprávy

ECM v průběhu roku vydalo celkem 66 tiskových zpráv či článků, které byl rozeslány médiím, např. Mosteckému deníku, Mosteckým listům, novinám Radnice, týdeníku Homér a současně uveřejněny na webových stránkách ECM. Hlavními tématy byly

ekologická výchova, problematika prachových částic PM₁₀, informace o chystaných či uskutečněných akcích ECM, o aktuálních problémech Mostecká, ale také třeba inspirace pro konkrétní ekologická opatření v domácnostech. Tzv. EKOSLOUPKY zaujímají již tradiční místo v Mosteckých listech a poskytují ekologické rady a náměty i zamyšlení nad environmentálními otázkami.

Komunikace s médii je nezbytnou součástí práce ECM a probíhá nejen ze strany ECM pravidelným zasílám zpráv či upozornění na aktuální témata, ale také ze strany médií, které oslovují ECM s žádostmi o stanoviska či vysvětlení.

3.3.2 Zpravodaj

Stejně jako v roce 2010 byl i v roce 2011 1x za čtvrtletí vydáván Zpravodaj ECM, který je distribuován elektronickou formou. Zpravodaj přináší přehled nejzajímavějších tiskových zpráv ECM, aktuality, nejčastější dotazy z ekoporadenské linky, informace o znečištění ovzduší, dění v průmyslu, dění v ECM, kalendář zajímavých tipů na akce apod. Zpravodaj je rozeslán organizacím, podnikům, školám, obcím i veřejnosti, dle projeveného zájmu.

3.3.3 Výukové programy

V roce 2011 byly v ECM realizovány 3 výukové semináře „Chemie a životní prostředí“.

Velké úsilí bylo věnováno ECM zpracování nových osvětově vzdělávacích či výukových programů, v jejichž přípravě byly uplatněny nové poznatky, získané ekoporadkyněmi na vzdělávacích akcích.

Přehled programů pro mateřské školy, základní a střední školy byl distribuován spolu s druhým číslem Zpravodaje ECM v 07/2011.

Výukový program pro UNIPETROL RPA s.r.o. „Cesta za tajemstvím ropy“

V průběhu roku 2011 byl zpracován za finanční podpory společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o. interaktivní výukový program s názvem „Cesta za tajemstvím ropy“.

Interaktivní program je určen pro 8. a 9. třídy ZŠ a 1. a 2. stupeň SŠ

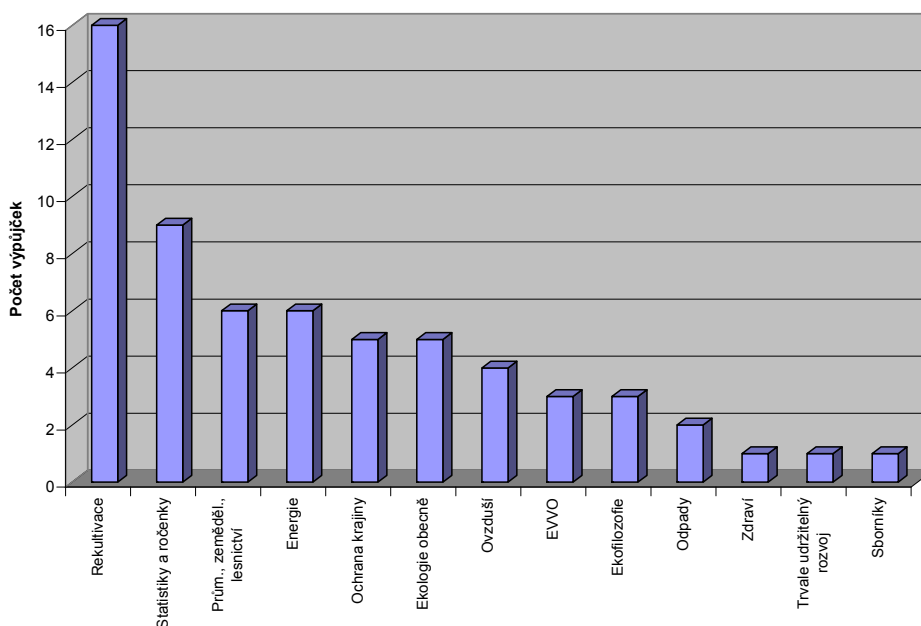
a měl by sloužit žákům a studentům v pochopení výrobních a chemických procesů při zpracování ropy, které probíhají v areálu chemických závodů v Záluží u Mostu. Pro vlastní zpracování programu ekoporadkyně ECM a ECK absolvovaly několik exkurzí do provozu jak rafinerie, tak i petrochemie a agrochemie, ale také na čistírnu odpadních vod. Zpracování programu bylo přínosné i pro ekoporadkyně, protože se blíže seznámily s procesy a především s dispečinku, se kterými komunikují prostřednictvím faxu, telefonu či elektronické pošty při nestandardních situacích.

3.3.4 Půjčování knih a videokazet, prodej publikací

Mimo telefonické, elektronické či osobní konzultace je veřejnosti k dispozici také odborná literatura, kterou je ECM vybaveno a ze které čerpá informace při zpracování odborných zpráv nebo pro zodpovídání nejrůznějších dotazů. V roce 2011 bylo zapůjčeno celkem 62 publikací. Přehled kategorií témat uvádí následující graf:

Přehled kategorií publikací zapůjčených v roce 2011

Stejně jako v roce 2010, tak i v roce 2011 byl největší zájem o odbornou literaturu z oblasti rekultivací a také o statistiky a ročenky. Zájem o literaturu z oblasti ovzduší a vody vystřídal kategorii energie ve stejném počtu jako průmysl, zemědělství a lesnictví.

Ke dni 31. 12. 2011 bylo v knihovně ECM evidováno celkem 907 ks publikací. Mimo publikací v tištěné formě lze v ECM zapůjčit videokazety z videotéky MŽP, DVD a CD –ROMy. ECM na webových stránkách nabízí také vlastní publikace jako např. AKTA U - Po stopách uhlí a záhadných únosů žab, Poznej vetřelce aneb pátrání po invazních druzích (nejen) v Mostě,

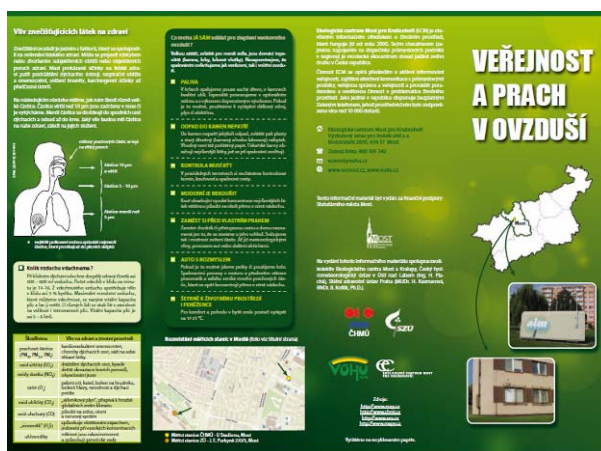
Životní prostředí Mostecka a CD-ROM Chemie a životní prostředí. Zdarma jsou k dispozici brožury Most-čisté město, Máme to vychytané, a další materiály s ekologickou tematikou.

3.3.5 Odborné semináře

ECM ve spolupráci se Statutárním městem Most uspořádalo 12.10.2011 seminář pro veřejnost nazvaný „Prach v ovzduší a veřejnost“, jehož cílem bylo vysvětlit veřejnosti, jaký je systém sledování imisí v Ústeckém kraji a na Mostecku, jak se pracuje s daty z měřicích stanic, jak a proč se vyhláší signál upozornění a regulace. Zvláštní pozornost byla věnována problematice polévatého prachu. Přednášejícími byly: Ing. Helena Plachá, vedoucí Oddělení ochrany čistoty ovzduší, Český hydrometeorologický ústav – Ústí nad Labem, a MUDr. Helena Kazmarová, vedoucí odborného Centra zdraví a životního prostředí, Státní zdravotní ústav Praha a Ing. Milena Vágnerová, vedoucí ECM.

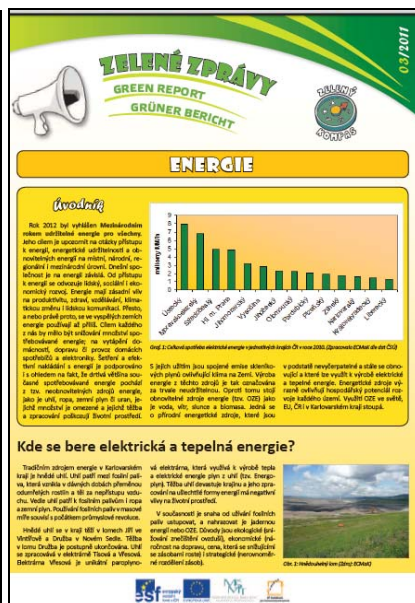
Pro účastníky semináře i pro širší veřejnost byl zpracován informační materiál, týkající se prachu v ovzduší a jeho vlivu na lidské zdraví, který je k dispozici jak v ECM, tak i v odboru životního prostředí Magistrátu města Mostu.

3.3.6 Zelené zprávy

Na základě smlouvy s Okresní hospodářskou komorou Cheb bylo ECMaK v roce 2011 zpracovatelem tzv. Zelených zpráv, které jsou součástí projektu Zelený kompas. Projekt vznikl se záměrem podpořit environmentální výchovu na základních a středních školách v Karlovarském kraji. Cílem projektu je prohloubit znalost žáků a studentů a jejich pedagogických pracovníků v oblasti životního prostředí a zajistit tak dlouhodobý rozvoj vzdělávání v této oblasti.

Zelené zprávy jsou distribuovány elektronickou cestou a to v rozsahu 5 čísel. Obsahem jsou vybrané aktuální informace z oblasti životního prostředí na úrovni Karlovarského kraje, ČR a EU, které mohou posloužit jako pomůcka při výuce. Každé vydání Zelených zpráv je věnováno jednomu tématu z oblasti životního prostředí; tj. ODPADY, OVZDUŠÍ, ENERGIE, VODA, PŘÍRODA A KRAJINA. Projekt pokračuje i v roce 2012.

3.3.7 Soutěže

Fotografická soutěž „Člověk a příroda v zimě“

Soutěž probíhala v 5 kategoriích:

- Zimní toulky mosteckou a litvínovskou krajinou
- Jak se žije zvířatům v zimě
- Brr...to je zima
- Poezie zimy
- Příroda v detailu

Hlavní cenou soutěže byla Velká kronika o hnědém uhlí. Do hodnocení soutěžních fotografií se zapojili profesionální fotografové i návštěvníci webových stránek ECM. Kromě hlavní ceny, kterou věnoval do soutěže VÚHU a.s., byly další ceny poskytnuty Statutárním městem Most, městem Litvínov (např. publikace Litvínov Galerie pod širým nebem) a firmou TRANSPORT TV s.r.o.

Slavnostní předávání proběhlo v zasedací síni VÚHU a.s. Překvapením pro výherce bylo sladké občerstvení, jež doma připravily pracovnice ECM, ale i přítomnost obou autorů Velké kroniky o hnědém uhlí, s nimiž v rámci předávání cen proběhla beseda.

Literární soutěž „Příběhy, pohádky a pověsti o uhlí“

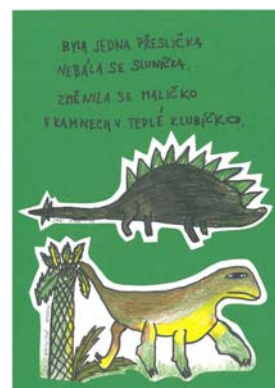
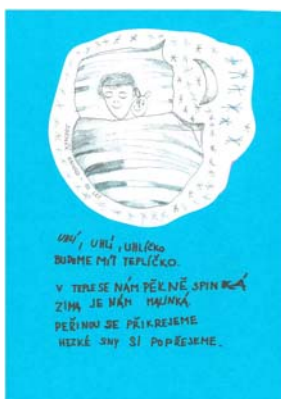
V souvislosti s oslavami Dne horníků, jako vyjádření uznání náročné hornické profese, byla uspořádána soutěž s důlní tematikou. Hlavní cenu, vyhlídkový let nad Krajem s lepší vyhlídkou v délce 30 minut letounem Cessna 172 S, věnovala společnost Severočeské doly a.s. Úkolem soutěžících bylo vytvořit literární dílo na téma „Příběhy, pověsti a pohádky o uhlí“. Soutěžilo se

ve třech věkových kategoriích: děti do 12 let, mládež 12-18 let a dospělí nad 18 let. Do soutěže se zapojilo 40 soutěžících ve věkovém rozpětí od 6 do 80 let.

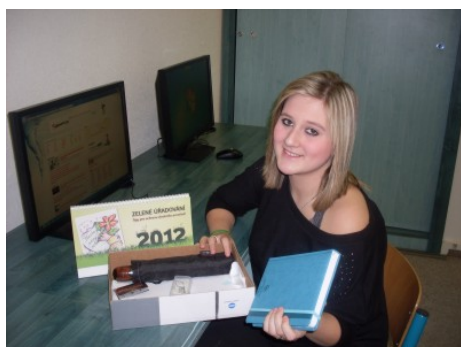
Všechna díla hodnotila odborná i laická porota, v níž byli zastoupeni novináři, odborníci na český jazyk, zástupci Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. i zástupci společnosti Severočeské doly a.s.

Vyhlášení vítězů a předání cen se uskutečnily v příjemné atmosféře a vítězové soutěže se kromě převzetí cen postarali i o rozkrojení dortu s názvem soutěže, který věnovalo ECM.

Vánoční vědomostní soutěž o chemii

Na závěr roku 2011, který byl vyhlášen organizacemi UNESCO a IUPAC (Mezinárodní unie čisté a aplikované chemie) Mezinárodním rokem chemie, vyhlásilo ECM pro všechny soutěžící bez rozdílu věku vědomostní soutěž zaměřenou na znalosti z chemie. Podmínky soutěže byly k dispozici na webových stránkách ECM, dvakrát se zpráva o soutěži objevila v Deníku Mostecká a v zaměstnaneckém časopisu České rafinérské a.s. - ECHO. Z celkem 144 došlých

odpovědí jen 54 bylo správných, z těchto správných odpovědí bylo vylosováno 10 výherců, a to za účasti zástupců sponzora soutěže společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., která darovala do soutěže ceny pro vítěze.

3.4 Ekoporadenská činnost

3.4.1 Nástroje

■ Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka **800 195 342** byla uvedena do provozu 1. října 2000. Na linku lze volat každý všední den od 6 do 22 hodin. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (jako např. hluk či pachová zátěž apod.), k poradenství v oblasti legislativních záležitostí (jako např. možnost kácení dřevin apod.) a v neposlední řadě též k poradenství v oblasti ekospotřebitelství.

■ Osobní konzultace – doplněno knihovnou a videotékou

■ Elektronická komunikace:

- e-mail
- Skype
- Facebook

■ Provozování internetových stránek – sekce Zelený rádce

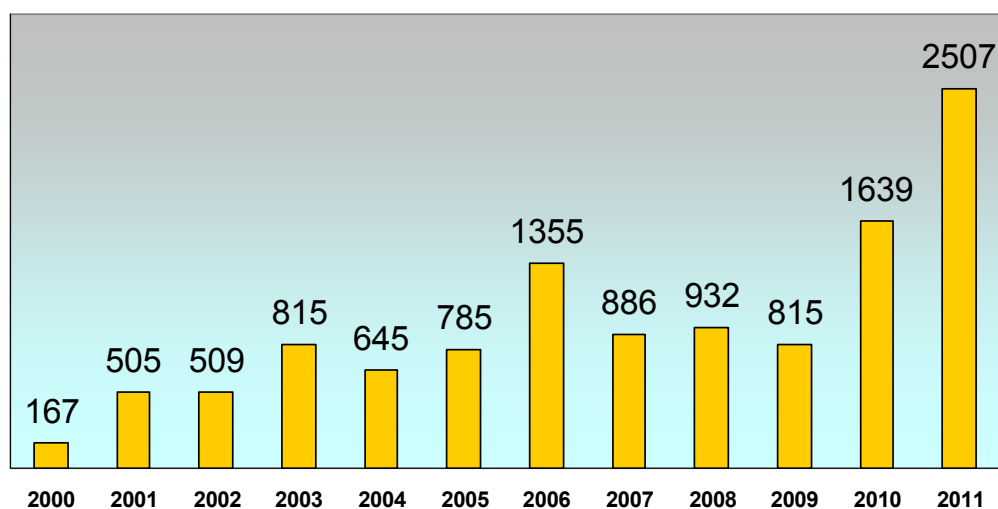
■ Publikování článků a tiskových zpráv v regionálních médiích

■ Vydávávání neperiodických a periodických publikací

3.4.2 Dotazy

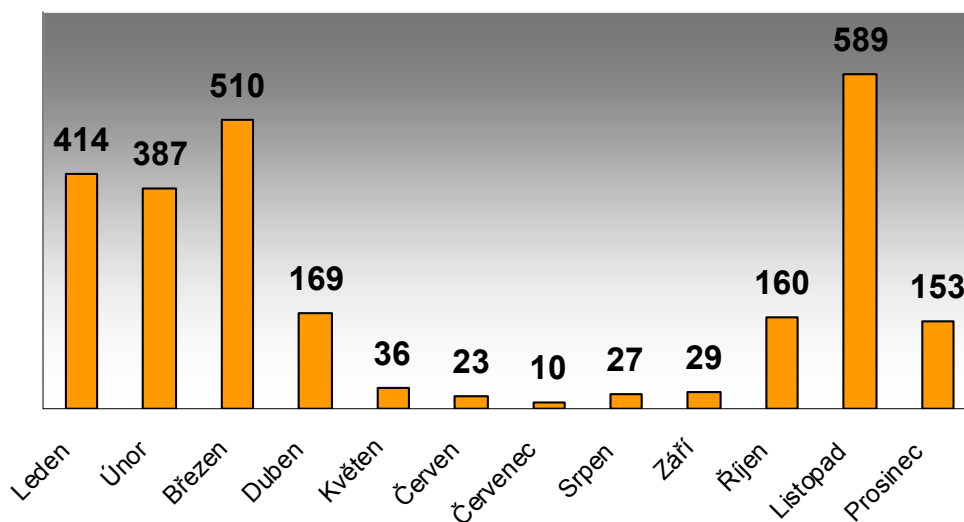
V roce 2011 ECM zodpovědělo rekordních **2507 dotazů**, což je nejvyšší počet dotazů za 11 let jeho činnosti a velký nárůst oproti roku předcházejícímu, kdy bylo dotazů celkem 1639, jak je patrné z následujícího grafu:

Přehled počtu dotazů ECM v letech 2000 - 2011

Z dalšího grafu je pak patrné, že nejvyšší počet dotazů v roce 2011 byl v měsíci listopadu (589) a také na začátku roku v měsíci březnu (510). Z celkového počtu dotazů 2507 bylo 2385 dotazů položeno telefonicky a 2452 se jich týkalo stavu ovzduší; tj. 97,8 %.

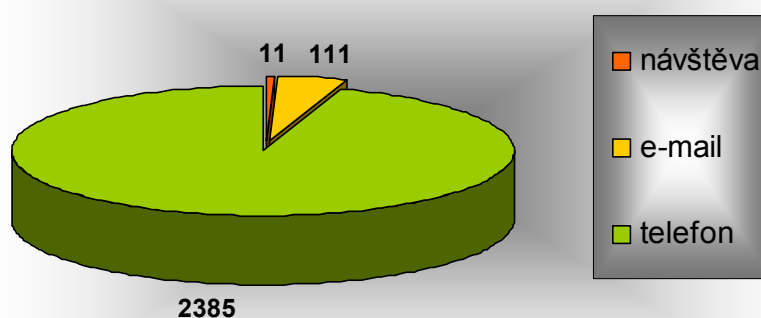
Přehled počtu dotazů ECM v jednotlivých měsících roku 2011

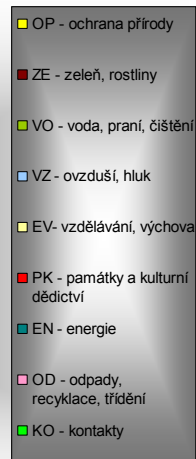
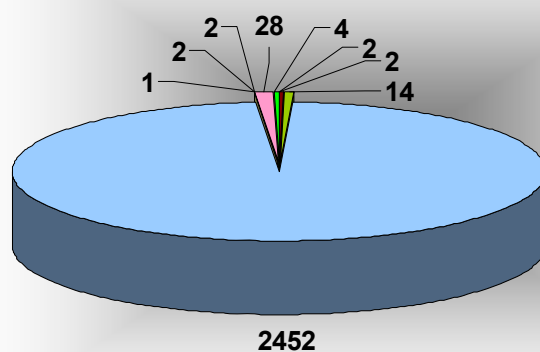
Na základě výše uvedené grafické analýzy dotazů ECM za rok 2011 lze konstatovat následující:

- 95,1 % dotazů bylo zodpovězeno telefonickou formou kontaktu
- 97,8 % dotazů se týkalo tématu ovzduší
- 95,7 % dotazů bylo řešeno poradenstvím typu – poskytnutí informace
- 79,2 % dotazů bylo položeno ze strany škol či učitelů (včetně mateřských škol)
- 17,7 % dotazů bylo položeno občany

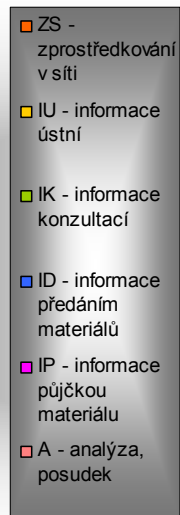
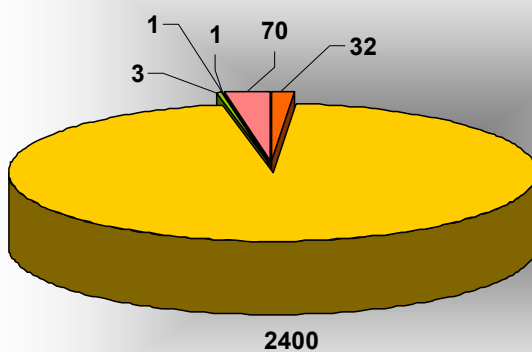
Přehled dotazů za rok 2011 dle formy kontaktu ECM

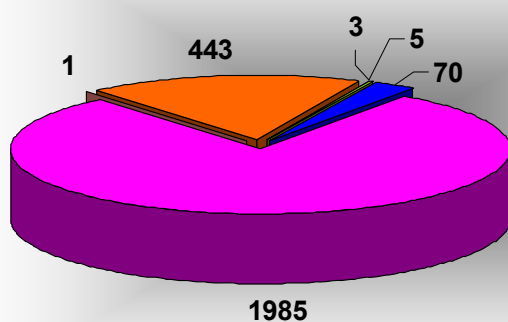
**Přehled dotazů za rok 2011
dle tématu ECM**

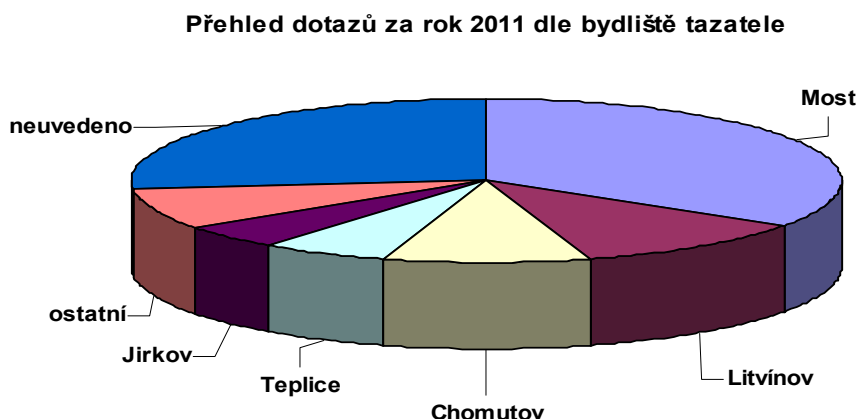
**Přehled dotazů za rok 2011
dle typu poradenství ECM**

**Přehled dotazů za rok 2011
dle typu klienta ECM**

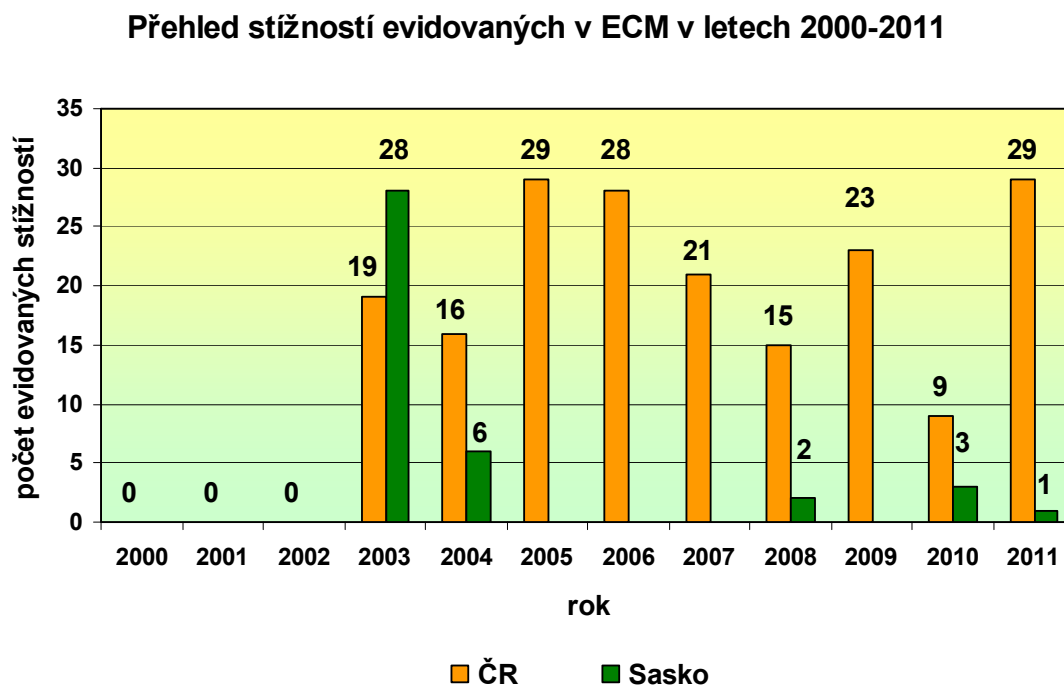
Nejvíce tazatelů, pokud uvedli své bydliště, bylo z Mostu (860), Litvínova (274) a Chomutova (236).

3.4.3 Stížnosti

V roce 2011 přijalo ECM celkem 30 stížností - 15 z Litvínova, 9 z Mostu, dále pak Havraně, Chomutova, ostatní své bydliště neuvedli. Celkem 29 stížností mělo charakter stížnosti na zápach; 28 stížností bylo z ČR a 1 ze Sasko. Jedna stížnost se týkala kanalizace.

Oproti předcházejícím letům došlo k navýšení počtu stížností na úroveň roku 2005 a 2006, jak je vidět z následujícího grafu:

Základní informace k podání stížnosti

V 07/2010 byla na webové stránky ECM přidána nová záložka Stížnosti, která obsahuje návody jak podat stížnost dle jednotlivých složek životního prostředí.

3.4.4 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb

ECM zpracovává v rámci své odbornosti oponentní posudky odborných ročníkových a diplomových prací a umožňuje studentům středních a vysokých škol absolvování praxe a seznámení se s činností ekologického centra.

ECM motivuje veřejnost k třídění odpadů nejen prostřednictvím ekoporadenské praxe, publikací článků v regionálních médiích a vydáváním osvětových materiálů a publikací, ale také prakticky a to navázáním smluvního vztahu s firmou ASEKOL, na základě kterého je umístěn před ECM sběrný E-box pro zpětný odběr drobného elektrozařízení a použitých článků a baterií.

Ekoporadci ECM se zúčastnili v rámci zvyšování své odborné úrovně celkem 18 vzdělávacích akcí v oblasti odpadů, vod, ekologické výchovy a 4 exkurzí do průmyslových podniků.

3.5 Ostatní činnosti a aktivity

ECM na akci Chemie a paliva, pořádané VŠCHT Praha

Tématem zábavně-naučné akce Chemie a paliva, jež se konala dne 18. května 2011 před VŠCHT v Praze, byly ukázky výroby a využití tradičních i alternativních paliv. Úlohou ECM bylo seznámit laickou veřejnost, a především pak studenty středních škol, s historií vzniku uhlí, jeho objevem, prvním použitím pro člověka, způsobem jeho těžby, užití v minulosti, současnosti i budoucnosti. Akce byla pořádána v souvislosti s Mezinárodním rokem chemie a jejím cílem bylo zvýšit zájem o chemii u veřejnosti a především mladé generace.

ECM členem monitorovací skupiny spalovací zkoušky GEOBALU 4

V souvislosti se záměrem převezení a ukládání certifikovaného výrobku GEOBAL 4 na skládku společnosti CELIO a.s. v množství 110 000 tun do konce roku 2011 a jeho energetického využití ve společnosti Lafarge Cement a.s. v příštích 6 letech, byl na základě negativních reakcí veřejnosti k tomuto záměru původně plánovaný termín zahájení spalování GEOBALU 4 v cementárně v Čížkovicích dne 06.11.2011 odložen.

Bylo rozhodnuto o konání mimořádné spalovací zkoušky ve dnech 22.11. - 23.11.2011 a ustavena nezávislá monitorovací skupina průběhu a výsledků této zkoušky, jejíž členem se stalo i Ekologické centrum Most pro Krušnohoří.

Ing. Vágnerová se zúčastnila jak přípravného jednání ke spalovací zkoušce dne 16.11.2011, tak i vlastní spalovací zkoušky ve dnech 22.11.- 23.11.2011 a především pak i seznámení s vyhodnocením výsledků zkoušky dne 21.12.2011.

ECM i nadále monitoruje situaci kolem GEOBALU 4, aby v případě dotazů či stížností veřejnosti bylo se situací seznámeno. Je připraveno spolupracovat na řešení problémů vzniklých v souvislosti s uložením GEOBALU 4 na skládce CELIO a.s.

Prezentace ECM na HSRM

Ing. Vágnerová prezentovala dne 11.04.2011 činnost ECMaK za období od jejího založení až do současnosti na zasedání Hospodářské a sociální rady Mostecka.

Prezentace ECM na konferenci k projektu Zelený kompas.

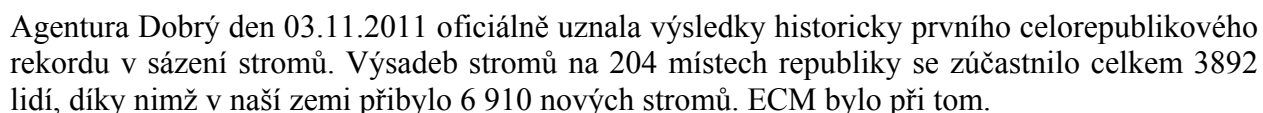
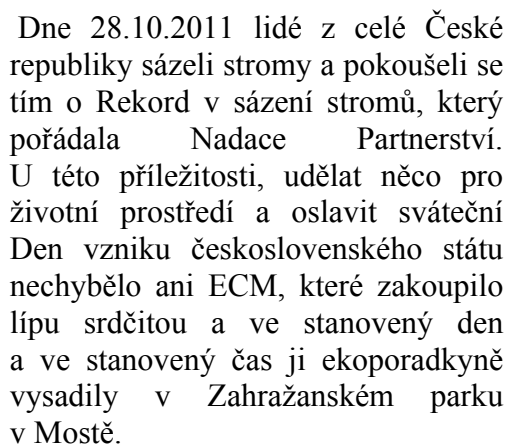
Ing. Vágnerová se zúčastnila dne 20.04.2011 konference k projektu „Zelený kompas“, kde prezentovala činnosti ECMaK před Okresní hospodářskou komorou v Chebu. Cílem projektu je zajištění dlouhodobého rozvoje výchovy a osvěty žáků základních a středních škol, i jejich pedagogických pracovníků, v Karlovarském kraji v oblasti životního prostředí.

Prezentace rozšířené verze publikace AKTA U v Sokolově.

Prezentace ECM ve společnosti United Energy a.s.

Pokus o rekord v sázení stromů

Účast Bc.Kovaříkové na semináři financovaném MŽP "Udržitelná kancelář - rady a nápady" v Brně.

V rámci technického řešení majetku VÚHU a.s. byla kancelář ECM přestěhována do budovy A Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s.

Březen

Vzdělávání ekoporadců ECM

Účast Mgr. Holubové na Modelovém kurzu ekologické pedagogiky v Schöně (SRN); modul č.1 - Pedagogické a psychologické základy ekologické výchovy 1.

Účast Mgr. Holubové na semináři firmy EQ Servis „Novinky v legislativě ŽP a plnění ohlašovacích povinností za rok 2010“ v Teplicích.

Ing. Vágnerová se v Praze zúčastnila semináře „Autorské právo a internet“, v Kongresovém sále Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze, který pořádal Český svaz vynálezců a zlepšovatelů.

Dne 30.03. 2011 proběhl ve VÚHU a.s. kontrolní den ECM za účasti zástupců partnerských firem a institucí, na němž byla předána výroční zpráva o činnosti a výsledcích hospodaření ECM za rok 2010.

Duben

Zástupci ECM Ing. Vágnerová a Bc. Kovaříková se zúčastnili na pozvání bílinské pobočky společnosti Člověk v tísni, o.p.s., festivalu Jeden svět, kde byly promítány filmy s ekologickou tematikou a kde se obě účastnily diskuse k tématu ekologie ve světě.

Ing. Vágnerová se zúčastnila konference Ovzduší 2011, pořádané Centrem pro výzkum toxických látek v prostředí. Hlavním tématem byla problematika znečišťování ovzduší a jeho důsledky.

Ing. Vágnerová prezentovala činnost ECMaK za období od jeho založení až do současnosti na Hospodářské a sociální radě Mostecka.

Všechny pracovnice ECM se zúčastnily jednání na UNIPETROLU RPA, s.r.o., kde v průběhu úvodního setkání se zástupci vedení podniku i technologie výroby, byl diskutován postup zpracování výukového programu o rafinérských, petrochemických a agrochemických procesech při zpracování ropy a stanoveny kontaktní osoby za jednotlivé oblasti výroby.

Účast Mgr. Holubové na Modelovém kurzu ekologické pedagogiky v Schöně (SRN); modul č.2 - Pedagogické a psychologické základy ekologické výchovy 2.

Ing. Vágnerová se zúčastnila konference k projektu „Zelený kompas“, kde prezentovala činnosti ECMaK před Okresní hospodářskou komorou v Chebu. Cílem projektu je zajištění dlouhodobého rozvoje výchovy a osvěty žáků základních a středních škol, a jejich pedagogických pracovníků v Karlovarském kraji v oblasti životního prostředí.

ECM se dne 09.04.2011 účastnilo slavnostního otevření naučné stezky na školním pozemku ZŠ ve Svážné ulici, kde ECM zastupovala Bc.Kovaříková.

Květen

Vyhodnocení zimní fotosoutěže. Odborníky zastupovala Eva Čermáková, zkušená fotografka z Veltrus. Dalšími hodnotícími byly ekoporadkyně Ekologických center v Mostě a v Kralupech nad Vltavou a návštěvníci webových stránek ECM.

ECM se zúčastnilo akce Chemie a paliva, pořádané VŠCHT Praha.

Červen

Za účasti autorů publikace Velká kroniky o hnědém uhlí Ing. Václava Valáška a Dr. Ing. Lubomíra Chytky, proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů fotografické soutěže, vyhlášené v lednu 2011.

Bc.Kovaříková se zúčastnila semináře Modelového kurzu ekologické pedagogiky v Schöně; modul č. 4: "Klíčové kompetence a pedagogické koncepty 2".

Ing. Milena Vágnerová byla členkou skupiny, jež doprovázela Komisi pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku EU (komise ENVE) na její studijní cestě, jejímž cílem bylo nejen podpořit možnosti pokračování udržitelné těžby a energetického využití domácího zdroje primární energie – hnědého uhlí, ale také získat odpovídající prostředky pro komplexní rekultivaci, revitalizaci a resocializaci území, kde probíhala, probíhá a bude probíhat povrchová těžba uhlí. Komise si mimo jiné prohlédla důl Tušimice, obec Březno, Elektrárnu Ledvice.

Ve spolupráci s Magistrátem města Mostu, odborem životního prostředí proběhlo jednání s firmou ODOUR, s.r.o. na téma měření pachové zátěže. Podnětem byly stížnosti na zápach, které se hromadily v krátkém časovém období v některých mosteckých lokalitách.

Exkurzi po ukázkových školních zahradách s názvem „Školní zahrada jako báječné místo pro výuku“ absolvovala Bc.Kovaříková. Exkurze byla součástí semináře, jehož hlavní náplní bylo získání informací o tom, jak využít zahrad do průřezového tématu Environmentální výchova.

V souvislosti s problematikou epizod se zvýšenými koncentracemi prachových částic PM₁₀ jednala Ing. M. Vágnerová s MUDr. Helenou Kazmarovou, vedoucí odborného Centra zdraví a životního prostředí, Státní zdravotní ústav Praha, ve věci interpretace aktuálních hodinových koncentrací veřejnosti s ohledem na ochranu zdraví.

Ing. Milena Vágnerová a Bc.Kovaříková se zúčastnily konference „Regenerace, rekultivace a revitalizace krajiny“ na Božím Daru. V rámci konference byla řešena např. témata degradace krajiny vlivem lidské činnosti a prevence zmírnění, postupy a metody při plánování opatření regenerace krajiny. Konference byla spojena s terénními exkurzemi do lomu Dolů Nástup Tušimice, na rekultivované plochy a do Národní přírodní rezervace Velký močál. Stěžejním bodem programu byla návštěva nadnárodního biokoridoru Meandr Ohře.

Červenec

Vytvořen nový katalog vzdělávacích programů pro mateřské, základní i střední školy.

Byly předloženy 2 žádosti o dotaci z fondu HSRM na podporu projektů „Ekologicky i ekonomicky s odpady“ a „Těžba uhlí a rekultivace krajiny“. Dotaci obdržela žádost, týkající se projektu odpadů.

Na základě častých stížností občanů na zápach proběhlo jednání s vedoucím odboru životního prostředí v Mostě.

Srpen

Personální změna v ECM: Mgr. Holubová ukončila pracovní poměr a na její místo nastoupila Barbora Nováková.

ECM vyhlásilo literární soutěž „Příběhy, pověsti a pohádky o uhlí“, do které ceny věnovala společnost Severočeské doly a.s.

ECM se přihlásilo k pokusu o rekord výsadby stromů konaný pod záštitou Nadace Partnerství.

Ing. Milena Vágnerová se účastnila Veletrhu ekologických výukových programů 2011 na Medlově.

Září

Tři ekoporadkyně (z Mostu i Kralup) byly přítomny na Uhelném safari na trase č. 1 - Lom ČSA (Litvínovská uhelná a.s.).

Bc. Kovaříková se zúčastnila Modulu č. 5 Modelového kurzu ekologické pedagogiky s tématem "Klíčové kompetence a pedagogické koncepty 3 – Vývoj didaktických materiálů použitelných v ekovýchovných zařízeních", který proběhl v Gossbergu.

Uskutečnila se prezentace činnosti ECM ve společnosti United Energy, a.s. z důvodu možnosti navázání spolupráce.

Komise pro životní prostředí Euroregionu Krušnohoří, která je s ECM úzce spjatá, jednala ve VÚHU a.s. Most a při té příležitosti prezentovala Ing. Vágnerová 10 let úspěšné práce ECM.

Proběhla jednání se zástupci Czech Coal a.s. o možnosti vytvoření nového výukového programu „Těžba a rekultivace“.

Říjen

V rámci projektu Nové cesty pro ekologickou výchovu v Sasku a Čechách se v Centru ekologické výchovy VIANA, ve Schole Humanitas, uskutečnilo další setkání koordinátorů EVVO. ECM zde zastupovala Barbora Nováková.

V saské Schöne proběhl již 6. modul Modelového kurzu ekologické pedagogiky s tématem "Kompetence k jednání – Moderace a řešení konfliktů". Zúčastnila se Bc. Kovaříková.

Proběhlo vyhodnocení soutěže „Příběhy, pověsti a pohádky o uhlí“ a slavnostní předání cen vítězům.

V zasedací síni Magistrátu města Mostu proběhl seminář určený pro širokou veřejnost "VEŘEJNOST A PRACH V OVZDUŠÍ".

ECM se zapojilo do akce, kterou pořádala Nadace Partnerství, a výsadbou lípy v Mostě, parku na Zahražanech, se přidalo k pokusu vytvořit rekord v sázení stromů. Rekord byl následně uznán agenturou Dobrý den.

Všechny ekoporadkyně se zapojily do zpracování rozšířené verze publikace AKTA U, využitelné i pro výuku v Karlovarském kraji. Bc.Kovaříková a Barbora Nováková pak prezentovaly tuto aktualizovanou publikaci v Sokolově před zástupci OHK Cheb a pedagogy Karlovarského kraje.

Listopad

Pod záštitou Ministerstva životního prostředí byla v Hustopečích uspořádána dvoudenní konference - Ochrana ovzduší ve státní správě - teorie a praxe VII, již se účastnila Ing. Vágnerová.

Seminář Globální změna klimatu - fakta a fikce uspořádaly Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, Ekologický institut Veronica a Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory (SEVER). Za ECM se účastnila Barbora Nováková.

Seminář Ekologická výchova pro mateřské školy proběhl v Schöně jako 8. část modelového kurzu ekologické pedagogiky. Za ECM se zúčastnila Bc. Kovaříková.

Síť ekologických poraden (STEP), jejímž členem je i ECM, poskytla ECM finanční kompenzaci za evidování dotazů a konzultací v systému EP-VIS.

ECM se stalo členem nezávislé monitorovací skupiny průběhu a výsledků spalovací zkoušky GEOBALU 4, v souvislosti se záměrem převezení a ukládání certifikovaného výrobku GEOBAL 4 na skládku společnosti CELIO a.s. v množství 110 000 tun do konce roku 2011 a jeho energetického využití ve společnosti Lafarge Cement a.s. Ing.Vágnerová se zúčastnila jak přípravného jednání ve věci spalovací zkoušky, tak i vlastní spalovací zkoušky v cementárně v Čížkovicích.

Ing. Vágnerová se zúčastnila Veřejného projednávání plánované výstavby spalovny odpadu v Komořanech u Mostu.

ECM vyhlásilo vědomostní vánoční soutěž o chemii, do které ceny poskytla společnost UNIPETROL RPA, s.r.o.

Prosinec

Barbora Nováková se zúčastnila semináře o nové legislativě v oblasti nakládání s odpady který se konal na VŠFS v Mostě.

Ing. Vágnerová se zúčastnila jako člen nezávislé monitorovací skupiny prezentace výsledků spalovací zkoušky GEOBALU 4 v čížkovické cementárně.

Byla vyhodnocena vánoční soutěž.

5. Rok 2011 v číslech

- Zodpověděli jsme rekordních **2507** dotazů, z toho bylo **2452** dotazů na stav ovzduší; historicky nejvíce za 11 let existence ECM
- Strávili jsem celkem **378** hodin nad dotazy veřejnosti
- Informovali jsme celkem o **243** zprávách o nestandardních událostech v průmyslových podnicích
- Vydali jsme **66** tiskových zpráv a byl publikován **1** článek v odborném časopise.
- Realizovali **3** výukové programy, kterých se zúčastnilo **51** žáků ze základních a středních škol Mostecka.
- Realizovali jsme seminář „Veřejnost a prach v ovzduší“ určený pro širokou veřejnost, kterého se zúčastnilo cca **45** občanů a **2** odborníci z ČHMÚ a SZÚ
- Zapůjčili jsme **62** publikací z knihovny ECM.
- Navštívil jsme **4** provozy chemické výroby v Záluží u Mostu, abychom se něco dozvěděli o jejich činnosti v oblasti péče o životního prostředí, ale také především abychom načerpali nové informace k tvorbě interaktivního výukového programu „Cesta za tajemstvím ropy“.
- Zúčastnili jsme se **18ti** vzdělávacích národních i mezinárodních akcí, kde byla prezentována činnost ECM.

6. Partnerství a regionální spolupráce

6.1 Sít' ekologických poraden České republiky

ECM je od roku 2004 přidruženým členem Sítě ekologických poraden České republiky (STEP). Pro zajištění minimální kvality poskytovaných poradenských služeb přijala Valná hromada STEP minimální standardy. Standardy jsou rozčleněny do 3 oblastí – požadavky na infrastrukturu (otevírací hodiny pro veřejnost, vybavení kanceláře, vyhrazená telefonní linka

atd.), procesy (formy kontaktu, aktualizace webových stránek, registrace poskytnutých konzultací a jejich počet atd.), lidské zdroje (kvalifikace poradce, další vzdělávání poradce, publikační činnost atd.) Požadavky v dotčených oblastech ECM splňuje. Měřítkem naplnění cíle STEP je spokojenost klientů. Minimálním standardem v oblasti enviromentálního poradenství je mimo jiné i počet poskytnutých konzultací/dotazů - alespoň 300 evidovaných konzultací ročně. Toto ECM za rok 2011 více než 8 x překročilo.

6.2 Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge

Problematika ochrany životního prostředí je náplní práce ECM v komisi životního prostředí. V rámci komise se ECM zabývá posuzováním přeshraničních projektů podávaných v rámci programu Cíl 3do Fondu malých projektů.

7. Zapojení do výzkumu

ECMaK je samostatným odborným útvarem Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. Toto začlenění umožňuje nejen využívat v případě potřeby akreditované zkušební laboratoře a dalších odborných útvarů, ale také se zapojit do řešení výzkumných úkolů. V roce 2011 byla Ing. Vágnerová zapojena do 2 výzkumných úkolů souvisejících s výzkumem vlivu hydrické rekultivace na kvalitu ovzduší, klimatu a také ekosystému litorální zóny a dále možností využití hnědého uhlí pro výrobu koksu.

8. Financování

Pravidelné příjmy z dvoustranných smluv představovaly v roce 2011 celkem 1448,3 tis. Kč. Na podpoře činnosti ECM se tak podílely 2 města a šest podnikatelských subjektů podnikajících v regionu v působnosti ECM a to v těžebním a rafinérsko-petrochemickém odvětví. Firma CELIO, a.s. ukončila podporu ECM ke dni 31.03.2011.

Kromě výnosů z dlouhodobých smluv se podařilo rozpočet ECM v roce 2011 navýšit o příjmy:

- a) 475 tis. Kč
ECM zpracovalo za finanční podpory UNIPETROL RPA, s.r.o. interaktivní výukový program "Cesta za tajemstvím ropy"
- b) 215 tis. Kč
ECM zpracovalo na základě smlouvy o dílo studii přehledu komplexních relevantních informací o rtuti, jejím výskytu a chování v přírodě, monitorování uvolňování do životního prostředí, stávající a připravované související legislativě.
- c) 95 tis. Kč
ECM zpracovalo aktualizaci publikace AKTA U pro potřebu Karlovarského kraje.
- d) 60 tis. Kč
ECM obdrželo dotaci od HSRM na zpracování projektu k programu „Ekologicky i ekonomicky s odpady“ .

- e) 50 tis. Kč
ECM zpracovalo na základě zakázky OHK Cheb Zelené zprávy.
- f) 20 tis.
ECM realizovalo na základě objednávky Statutárního města Mostu seminář pro veřejnost s názvem Prach v ovzduší a veřejnost a to včetně 500 ks informačního materiálu na téma vlivu prašnosti v ovzduší na lidské zdraví.
- g) 16,9 tis. Kč
ECM obdrželo jako součást Sítě ekologických poraden České republiky dotaci ve výši 16,9 tis. Kč za vedení dotazů v systému EP-VIS.
- h) 15 tis. Kč
ECM ve spolupráci s jinými útvary VÚHU a.s. zpracovalo řešerši pro CC.
- i) 8,8 tis. Kč
V roce 2011 prodalo ECM publikace (AKTA U, CD Chemie a životní prostředí atd.) ve výši 8,8 tis. Kč.
- j) 8 tis. Kč
ECM uzavřelo spolupráci v oblasti osvětové činnosti s EVO - Komořany, a.s. na období 12/2011 -12/2012.
- k) 4 tis. Kč
ECM realizovalo v roce 2011 výukové semináře za úplatu za celkovou částku 4 tis. Kč.

V nákladových položkách tvořily největší část mzdové náklady a dále správní režie. Ve mzdových nákladech není započítána mzda vedoucí ECM, která byla hrazena z rozpočtu mateřské společnosti VÚHU a.s.

Hospodaření ECM za rok 2011 skončilo oproti očekávané ztrátě ve výši 238,77 tis. Kč s výnosem ve výši 260,1 tis. Kč.

Náklady	plán Kč v tis.	skutečnost Kč v tis.
Materiál	16,0	15,0
Energie		
Opravy		
Cestovné	4,0	17,6
Ostatní služby (telefony, internet)	85,0	369,3
Mzdové náklady	890,0	869,0
SZP	302,0	295,0
Odpisy		
Rezervy a opravné položky	30,0	25,0
Ostatní provozní náklady	7,0	7,1
PRVOTNÍ NÁKLADY CELKEM	1334,0	1598,0
Správní režie	540,0	521,0
Reprografie	10,0	27,0
Překlady		8,7
Autodoprava	4,0	1,2
DRUHOTNÉ NÁKLADY CELKEM	554,0	557,9
NÁKLADY CELKEM	1888,0	2155,9

Výnosy	plán Kč v tis.	skutečnost Kč v tis.
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ a.s.	300,0	300,0
UNIPETROL RPA, s.r.o.	360,0	360,0
Coal Services a.s.=> Czech Coal+LUAS+VUAS	300,0	300,0
Severočeské doly a.s.	300,0	300,0
CELIO, a.s.*	20,0	20,0
Město Litvínov	85,0	85,0
Statutární město Most	83,3	83,3
VÝNOSY Z DLOUHODOBÝCH SMLUV	1448,3	1448,3
Enviromenální výuka	175,0	4,0
Prodej publikací (AKTA U, CD Chemie a ŽP atd.)	10,0	8,8
Organizace odborných seminářů	10,0	20,0
Výuka Zelené nakupování	6,0	0,0
Zelená úsporám**	0,0	0,0
EVO-Komořany a.s.- osvětová činnost	0,0	8,0
OHK Cheb - Zelený kompas	0,0	95,0
OHK Cheb - Zelené zprávy	0,0	50,0
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Cesta za tajemstvím ropy	0,0	475,0
Rešerše o rtuť	0,0	215,0
HSRM - projekt ekologické výchovy ODPADY	0,0	60,0
Czech Coal a.s. - rešerše	0,0	15,0
STEP - EP-VIS	0,0	16,9
VÝNOSY Z JEDNORÁZOVÝCH ZAKÁZEK	201,0	967,7
VÝNOSY CELKEM	1649,3	2416,0

ZISK	-238,7	260,1
-------------	---------------	--------------

Poděkování

Činnost Ekologického centra Most pro Krušnohoří byla možná díky finanční a informační podpoře společností:

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.

UNIPETROL RPA, s.r.o.

Czech Coal a.s.

Litvínovská uhelná a.s.

Vršanská uhelná a.s.

Severočeské doly a.s.

Statutární město Most

Město Litvínov

Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.

Český hydrometeorologický ústav

Zdravotní ústav Most

Povodí Ohře, státní podnik

KDE NÁS NAJDETE

Ekologické centrum Most
pro Krušnohoří
Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.
Budovatelů 2830
434 37 MOST

Zelený telefon: 800 195 342

Tel. a fax: 476 703 992

E-mail: ecmost@vuhu.cz

Web: www.ecmost.cz

Ř

Facebook: [Ekologické centrum Most](https://www.facebook.com/Ekologické-centrum-Most)

